

manifesteret sig, hvilede på et praktisk, realistisk grundlag. På denne baggrund nedsatte ministeren for kulturelle anliggender i maj 1965 et udvalg med den opgave at udarbejde forslag om oprettelse af en landsdelsscene i Sønderjylland. Forslaget, der skulle danne grundlag for statens og de pågældende kommuners endelige stillingtagen, er fremlagt i betænkning nr. 481 af marts 1968, hvori udvalget anbefaler, at der snarest muligt oprettes en permanent turnerende landsdelsscene med Sønderjylland som virksomhedsområde og således, at scenen er knyttet til landsdelen og ikke til en bestemt by, omend med en fastere tilknytning til Åbenrå af administrative og prøvemæssige grunde. Udvalget redegør nærmere for behovet for forestillinger på de større og mindre spillesteder i Nord- og Sydslesvig og forudsætter sluttelig, at der opføres et nyt teater i Åbenrå, medens teaterlokalerne de øvrige steder istandsættes.

Under hensyn til, at området er uden større byer, foreslår udvalget, at staten som et led i sin kulturelle indsats i Sønderjylland yder dækning for 75 pct. af driftsudskuddet ved en sønderjysk landsdelsscene, efter samme principper, som i henhold til lov af 17. maj 1961 om statstilskud til orkestre uden for hovedstadsområdet, jfr. § 3, pkt. 2, er godkendt for Sønderjyllands symfoniorkester.

Betænkningen har været forelagt for en række kommunale myndigheder m. v. i Sønderjylland og har i sommeren 1969 været drøftet på embedsmandsplan med repræsentanter for de lokale initiativtagere. Et forslag om en forsøgsmæssig igangsættelse af en turnerende sønderjysk landsdelsscene i mindre målestok er forelagt de lokale instanser til nærmere overvejelse af, om man på denne måde kan oparbejde den tilstrækkelige lokale interesse med henblik på en senere, etapevis opbygning af en landsdelsscene i overensstemmelse med betænkningens forslag.

Planerne for etableringen af en sønderjysk landsdelsscene befinder sig således endnu på det forberedende stade, og man har derfor på nuværende tidspunkt ikke anset det for rigtigt at optage bestemmelser i lovens tekst om, hvilken fordeling af underskuddet mellem staten og amtskommunen der bør være gældende i tilfælde af oprettelse af en sønderjysk landsdelsscene.

Bestemmelsen i 2. pkt. tager således i første række sigte på tilskudsfordelingen for en sønderjysk landsdelsscene.

Til § 12.

Den udvikling, der siden lov om teatre af 1963 er foregået i de områder, som dækkes af de tre

bestående landsdelsscener i Århus, Odense og Ålborg, har gjort det rimeligt at tage disse teatres formålsbestemmelse op til fornyet overvejelse. I Århus og Ålborg er der i de senere år opstået faste småteatre, og i finansåret 1969-70 er en udbygning af Den jyske Opera til landsopera påbegyndt, jfr. bemærkningerne til § 17. Landsdelsscenerne er således ikke længere ene om at opfylde teaterbehovet i hjembyen, og en publikumsundersøgelse ved landsdelsscenerne har desuden vist, at disse for en væsentlig del henter deres publikum fra teaterbyernes opland, jfr. nærmere herom ovenfor i bemærkningerne til § 11. Ved en ændring i formuleringen af landsdelsscenernes opgaver har man søgt at understrege teatrenes karakter af hovedteater for et større område, svarende til de nye amtskommuner.

Landsdelsscenerne har hidtil haft adgang til at opnå tilskud af bevillingen til faste teatres turneer, jfr. § 18 i teaterloven af 1963, idet hjemstedskommunerne anså udgifter ved en sådan rejsevirkomhed for at ligge uden for forudsætningerne for de kommunale tilskud. Når tilskudsbyrden lægges over på amtskommunen, må man vente, at udgifterne til turneer i landsdelen normalt vil indgå i den sædvanlige underskudsfordeling. Til dækning af udgifterne ved turneer uden for området, herunder landsdelsscenernes turneer i Sydslesvig, vil der kunne ydes støtte i henhold til §§ 14 og 15.

Ved udbygningen af Den jyske Opera med sigte på en musikdramatisk betjening af områder uden for hovedstaden vil det efterhånden være muligt at fritage landsdelsscenerne for en del af deres hidtidige forpligtelse til at give plads for regelmæssige opera- og balletforestillinger. Indtil Den jyske Opera har fået etableret egen scene i Århus, bør det dog påhvile Århus Teater at åbne adgang for landsoperaens forestillinger, ligesom de øvrige landsdelsscener for at opfylde kravet om alsidighed fortsat bør stille deres lokaler til rådighed i nødvendigt omfang til opførelse af musikdramatiske værker. Det må tillige forudsættes, at landsdelsscenerne fortsat står åbne for forestillinger af denne art, som gennemføres i samarbejde med Det kgl. Teater eller andre institutioner.

Til stk. 2.

Det hidtidige samarbejde med basis i „Landsdelsscenernes Samarbejdsudvalg“ har i den tidligere teaterlovs virkeperiode haft væsentlig betydning for landsdelsscenernes udvikling, og pligten til at samarbejde bør fortsat være fastslået i en lovbestemmelse, som omfatter også eventuelle nye landsdelsscener.